

Plan-MER Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014

Aanvulling op de Nota Reikwijdte en Detailniveau (d.d. 13 november 2012)

Gedeputeerde Staten van Limburg, 2 juli 2013

0. Inhoud

1. Inleiding

2. Een terugblik op fase 1.

2.1 Het proces van de Hoofdlijnschets POL2014

2.2 MER fase 1

3. Het vervolgproces

3.1 Vervolgproces planvoorbereiding POL2014

3.2 plan-MER fase 2

4. De contouren van het voorkeursalternatief

4.1 Keuzes over de onderwerpen uit het MER fase 1

4.2 Op weg naar een voorkeursalternatief

1. Inleiding

Als onderdeel van de voorbereiding van een nieuw Provinciaal Omgevingsplan Limburg, POL2014, wordt een plan-MER opgesteld.

Op 13 november 2012 hebben Gedeputeerde Staten een Nota Reikwijdte en detailniveau vastgesteld, waarin de aanpak van dat m.e.r. beschreven is. Deze NRD schetst onder meer:

- waarom er een plan-MER opgesteld wordt
- het proces (met inspraak en advisering)
- hoe het MER aansluit bij het planvormingsproces
- de uitvoering in twee fasen
- de uitgangspunten, waaronder de keuze voor een brede scope (milieu, mens én economie) en voor een kwalitatieve beoordeling die past bij het karakter van een omgevingsplan

Een van de partijen waaraan bij de opstelling van de NRD advies is gevraagd, is de Commissie m.e.r. De commissie heeft zijn advies toegespitst op de aanpak van de eerste fase van de m.e.r. Met de commissie is afgesproken dat aan het eind van fase 1, mede op basis van de resultaten van deze eerste fase een aanvulling op de NRD zal worden opgesteld waarin scherper wordt ingezoomd op het verwachte karakter van het POL2014. De commissie heeft toegezegd op basis daarvan nog een aanvullend advies te geven ten aanzien van de aanpak van fase 2.

Voor u ligt die aanvulling. Hij kan niet los gezien worden van de oorspronkelijke NRD. En hangt nauw samen met de bijgevoegde Hoofdlijnschets POL2014, waarin op basis van een groot aantal verkenningen en discussies de uitdagingen, ambities en oplossingsrichting voor een aantal prioritaire onderwerpen (ook thema's die niet in fase 1 van de m.e.r. zijn meegenomen) wordt geschetst.

Tevens kunt u kennis nemen van de 7 onderzoeksrapporten vanuit fase 1 van de m.e.r.

(www.limburg.nl/POL2014 onder proces).

Aan de Commissie m.e.r. wordt gevraagd om, zoals afgesproken, op basis van deze documenten een aanvullend advies uit te brengen voor de aanpak van fase twee van de plan-m.e.r. POL2014.

2. Een terugblik op fase 1

2.1 Het proces van de Hoofdlijnschets POL2014

In paragraaf 0.1 van de Hoofdlijnschets wordt geschetst hoe het planvormingsproces tot dusver is verlopen.

Het begon direct na de zomer 2012 met een brede startconferentie 'Richting geven aan Limburg' en de formele bekendmaking van het planvoornemen. Centraal stonden brede verkenningen naar de twaalf prioritaire thema's zoals weergegeven in onderstaand schema (waar in het MER fase 1 alternatieve richtingen zijn vergeleken, is dat in het schema weergegeven).

1. Fysiekruimtelijke voorwaarden topsectoren
2. Strategie werklocaties (inclusief sturing kantoren)
3. Infrastructuur en bereikbaarheid
4. Herstructurering wonen in bredere context
5. Sturing (grootschalige) detailhandel
6. Ruimte voor de Maas
7. Natuur (*MER fase 1: alternatieven voor invulling herijkte EHS*)
8. Landschap (*MER fase 1: invulling provinciale ambities mensgericht groen*)
9. Motorsport (*MER fase 1: zoekgebieden regionale motorsportcentra in Midden resp. Zuid-Limburg*)
10. Landbouw (*MER fase 1: zonering intensieve veehouderij; zonering glastuinbouw*)
11. Windenergie (*MER fase 1: zoekgebieden windturbines*)
12. Ondergrond (*MER fase 1: provinciale rol warmte-koude opslag*)

In de loop van het proces heeft meer en meer integratie plaatsgevonden. Dit is gebeurd in cocreatie met gemeenten (op regioniveau) en regionale stakeholders.

Het resultaat is de Hoofdlijnschets POL2014, een tussenstap in het proces op weg naar een ontwerp POL. Het document schetst ontwikkelingen, problemen, kansen en ambities voor een breed scala aan onderwerpen en voor de onderscheiden regio's. De hoofdlijnschets geeft ook een eerste beeld van de opgaven die er liggen en doet eerste uitspraken over de aanpak en mogelijke rol van de provincie daarin. In kaders is aangegeven hoe de uitgevoerde analyses uit fase 1 van de m.e.r. een rol hebben gespeeld bij de gemaakte keuzes.

2.2 MER fase 1

De in fase 1 uitgevoerde MER-analyses zijn neergelegd in zeven rapportjes, een voor elk onderwerp.

1. invulling herijkte ecologische hoofdstructuur (EHS)
2. invulling provinciale ambities mensgericht groen
3. zoekgebieden regionale motorsportcentra
4. zonering intensieve veehouderij
5. zonering glastuinbouw
6. zoekgebieden windturbines
7. zoek- en regiegebieden warmte-koudeopslag

Zij kennen steeds dezelfde opbouw:

- Toelichting op het onderwerp en de te onderzoeken alternatieven
- De nadere operationalisering van de alternatieven
- Het per onderwerp toegesneden beoordelingskader
- De effectbeoordeling van de alternatieven, deels kwantitatief, deels kwalitatief, voor Noord-, Midden- en Zuid-Limburg apart, én Limburg als geheel.

- Grensoverschrijdende effecten
- Voortoets Natuurbeschermingswet
- Conclusies en aanbevelingen

Bij de effectbeoordeling is voor fase 1 als referentie uitgegaan van de visie en ambities zoals die in het vigerende POL zijn vastgelegd.

De analyses en beoordelingen van de onderzochte alternatieven hebben geholpen bij het bepalen van de beleidsrichtingen voor het nieuwe POL. In de hoofdlijnschets zijn de essenties voor de betreffende discussies steeds samengevat in een kader.

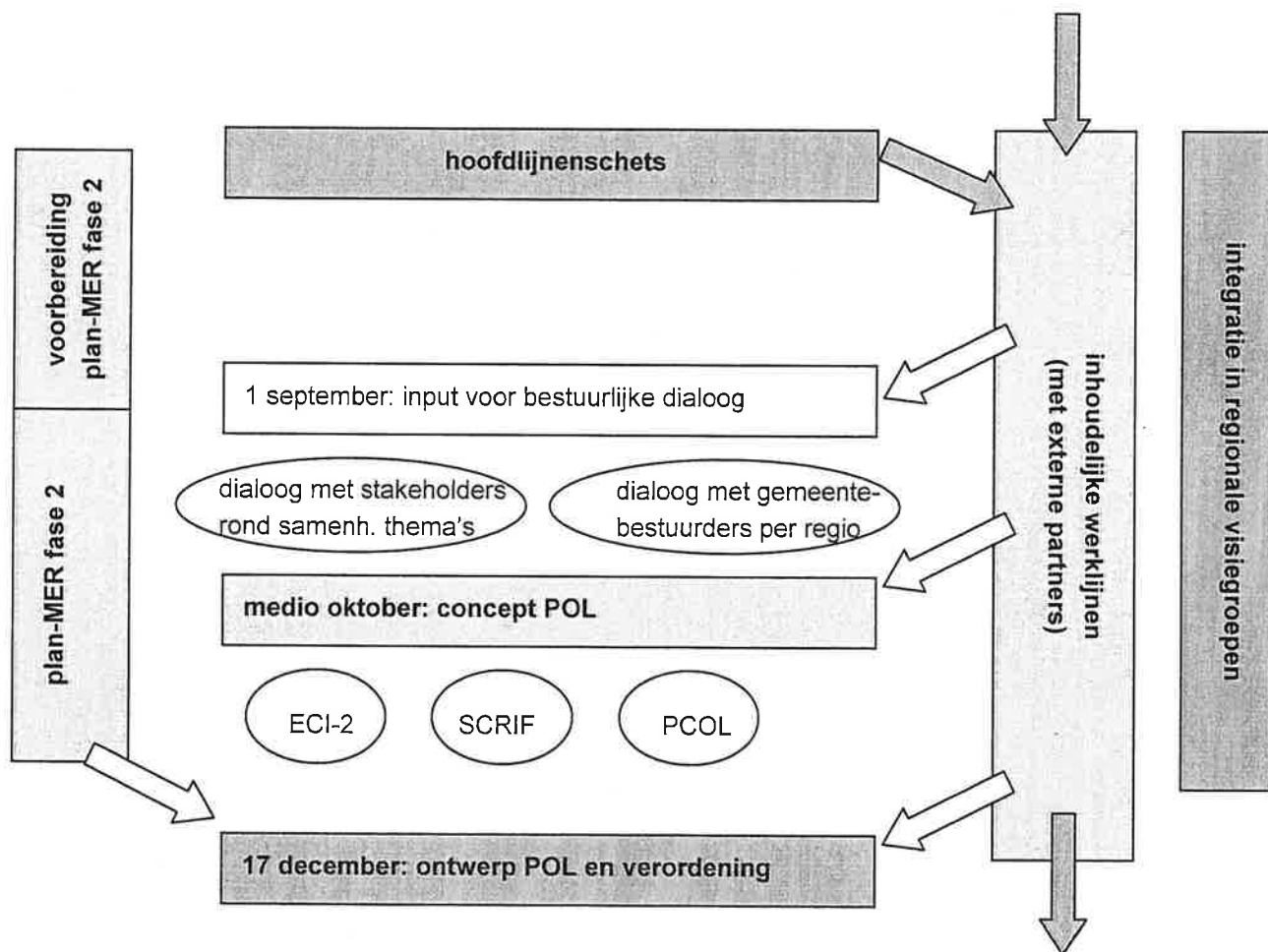
3. Het vervolgproces

3.1 Vervolgproces planvoorbereiding POL2014

De Hoofdlijnschets POL2014 vormt de basis voor een verdere uitwerking. In het vervolgproces van de planvoorbereiding moeten witte vlekken (in de schets worden de thema's energie en vrijetijdseconomie benoemd) worden ingevuld, concepten uitgewerkt (bijvoorbeeld kaarten en werkwijze voor elk van de vier zones in het landelijk gebied), en de HOE-vraag worden beantwoord: hoe gaat invulling gegeven worden aan het realiseren van de visie en ambities voor de diverse deelgebieden binnen Limburg, wat wordt daarbij de rol van de provincie, welke instrumenten worden ingezet. Medio oktober resulteert dit in een concept-versie van POL2014.

In onderstaand schema is dat proces, dat in december een ontwerp POL met onderliggend plan-MER én ontwerp verordening moet opleveren, op hoofdlijnen weergegeven. Het is een verfijning van het proces zoals beschreven in de NRD.

Tussentijdse momenten zijn er begin september wanneer eerste input nodig is voor een aantal bestuurlijke sessies. En medio oktober wanneer we een eerste concept van het nieuwe POL willen presenteren.

3.2 plan-MER fase 2

In het NRD is op hoofdlijnen geschetst hoe we de tweede fase van het plan-MER op hoofdlijnen willen invullen (zie kader).

In fase 2 worden de (thematische/sectorale) voorkeursalternatieven uit fase 1 samengesmeed tot een integraal voorkeursalternatief. Daarbij wordt dan ook de tegen die tijd uitgekristalliseerde geactualiseerde beleidskoers voor de andere prioritaire onderwerpen betrokken. Dit integraal voorkeursalternatief wordt gebiedsgericht (voor Limburg als geheel én voor Noord-, Midden- en Zuid-Limburg) vergeleken met de huidige én zich autonoom ontwikkelende situatie en zo mogelijk geoptimaliseerd. Daarbij worden de (cumulatieve) effecten in beeld gebracht, en wordt beoordeeld op welke onderdelen er sprake is/ kan zijn van mogelijke significante effecten op Natura2000-gebieden. Verder wordt een indicatie gegeven van de noodzaak tot en richting van mitigerende en/of compenserende maatregelen. Daarmee wordt invulling gegeven aan de globale passende beoordeling.

In het ontwerp-POL wordt dit integrale voorkeursalternatief verankerd inclusief de bijbehorende aanpak gericht op de compensatie en mitigatie van negatieve effecten. In de gelijktijdig vast te stellen ontwerp-omgevingsverordening kunnen bepaalde onderdelen gedetailleerder worden vastgelegd. Dat geldt in elk geval voor de EHS.

Met de vaststelling van de hoofdlijnschetsen liggen er eerste contouren van het voorkeursalternatief. In de periode tot en met september gaan we die verder completeren en integreren tot een integraal voorkeursalternatief (VKA) dat in het plan-MER wordt beoordeeld op zijn merites. De effecten van het VKA worden beschreven en beoordeeld in vergelijking met de autonome ontwikkeling (AO) en (waar relevant) met de bestaande situatie. De autonome ontwikkeling bestaat uit het voortzetten van het vigerende beleid van het POL. Bij de effectbeschrijving wordt rekening gehouden met autonome trends. De effectbeschrijving en -beoordeling zal zich gezien de inhoud van het VKA mede richten op de effecten / effectiviteit van het voorgenomen instrumentarium van het POL (reguleren, regisseren, faciliteren). De wijze van beoordeling is zoals weergegeven in de NRD: in principe kwalitatief, passend bij het karakter van het POL, effecten op mens – omgeving – economie.

Het planMER zal ook de informatie uit de eerste fase van het MER bevatten en een beschrijving van het VKA. Daarbij zal worden beschreven op welke manier de resultaten van de eerste fase hebben bijgedragen aan het formuleren van het voorgenomen beleid in het VKA.

De opzet van het planMER zal als volgt zijn:

- Huidige situatie
- Ontwikkelingen en trends
- Autonome ontwikkeling (voortzetting vigerend beleid)
- Integraal voorkeursalternatief (concept-POL2014)
- Beoordeling AO en VKA ten opzichte van huidige situatie
- Globale passende beoordeling

Onderdeel van het planMER is een globale passende beoordeling. Bij een omgevingsplan is de Passende beoordeling een verkenning van de kans (het risico) dat het voorgenomen beleid binnen de randvoorwaarden van de natuurbeschermingswetgeving (niet) uitvoerbaar is. Door het voorgenomen beleid te leggen naast de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden wordt een (gemotiveerd) deskundigenoordeel over de kansen en risico's gegeven. Ook wordt gekeken of er mogelijkheden zijn om die voor de geconstateerde risico's een oplossing te bieden, bijvoorbeeld door mitigatie. Als methode wordt de 'stoplicht-benadering' gehanteerd. Deze geeft in een oogopslag weer waar met name de risico's zitten (rood geeft aan dat de risico's groot zijn, groen geeft aan dat geen

problemen te verwachten zijn). Bij de globale passende beoordeling wordt waar nodig ook grensoverschrijdend gekeken (België en Duitsland).

De opzet van de globale passende beoordeling zal als volgt zijn:

- Beschrijving omgevingsplan (PB zal ook een afzonderlijk leesbaar rapport zijn)
- Toetsingskader (beschrijving instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden)
- Effectbeschrijving en -beoordeling per onderdeel van het omgevingsplan
- Cumulatieve effecten(ook cumulatie van de verschillende onderdelen van het Omgevingsplan)
- Mitigerende maatregelen
- Conclusie (overzicht kansen en risico's)

4. De contouren van het voorkeursalternatief

4.1 Keuzes over de onderwerpen uit het MER fase 1

In het onderstaand schema is voor de 7 MER-onderwerpen uit fase 1 samengevat welke keuzes in de hoofdlijnschets gemaakt zijn (afgezet tegen de onderzochte alternatieven).

Onderwerp	Hoofdlijnschets	alternatieven per onderwerp in MER Fase 1			
		Alternatief 0	Alternatief 1	Alternatief 2	Alternatief 3
Invulling herijkte EHS	EHS 3.500 ha kleiner Alle vrije nieuwe natuur voor Natura2000 doelen. Vervallen nieuwe natuur wordt zoveel mogelijk beheergebied door (ver)plaatsing vrije ha's. Prioriteit als bij alternatief 3	Ligging EHS blijft gelijk. 3500 ha nieuwe natuur pas op lange termijn Prioriteit voor Natura 2000, Maas, KRW.	Ligging EHS blijft gelijk 3500 ha nieuwe natuur wordt zoekgebied voor inzet van beheergebied.	EHS 3500 ha kleiner. Vrije ha beheergebied zoveel mogelijk naar ZL	EHS 3500 ha kleiner Vrije ha beheergebied naar verbindingzones én/of leefgebieden van Europees beschermde soorten.
Invulling provinciale ambities mensgericht groen	Middelen voor mensgerichte natuur en landschap-kwaliteit toespitsen op de bronsgroene landschapszones nabij steden en dorpen.	Jaarlijks 100 ha nabij de 5 grote steden.	Jaarlijks 100 ha nabij steden en dorpen in de groenblauwe mantel en/of in Nationaal Landschap	Jaarlijks 100 ha nabij steden en dorpen in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg.	Jaarlijks 100 ha in de groenblauwe mantel in geheel Limburg.
Zoekgebieden regionale lawaaisport-centra	Geen ruimtelijk beleid in POL. Alternatief 2 geen optie. Wel enkele mogelijke locaties in Midden-Limburg en zeer beperkt in Zuid-Limburg	Geen eigenstandig provinciaal beleid.	Per regio streven naar één regionaal lawaaisportcentrum. Focus op voormalige groeves/stortlocaties	Idem als 1. Focus op doorgroei vanuit bestaande cross-voorzieningen	Idem als 1. Focus op nieuwe locaties ver van woonkernen én natuur.
Zonering intensieve veehouderij	Zonering vervalt. Extensiveringszone wordt "vervangen" door goudgroene en zilvergroene natuur, en bronsgroene landschapszone. Doorontwikkeling met kwaliteit (vinken/vonken en PAS). Nieuwe vestigingen of agglomeratielandbouw in reeds bestemde projectgebieden (glas of LOG) of op/nabij werklocaties	Handhaven huidige zonering.	Handhaven van systeem met 3 zones. Minder landbouw-ontwikkelingsgebieden.	Extensiveringszones handhaven. Nieuwe vestigingsgebieden als agglomeratielandbouw op of bij bestaande werklocaties.	Extensiveringszone s handhaven. Doorontwikkeling van bestaande IV-bedrijven.
Zonering glastuinbouw	Zonering vervalt. Doorontwikkeling met kwaliteit (vinken/vonken). Nieuwe vestigingen of agglomeratielandbouw in reeds bestemde	Handhaven bestaande zonering	Samenvoegen in POL van projectvestigingen en concentratiegebi	Idem als 1. Nieuwe gebieden voor de vestiging van (o.a.) glastuinbouw	Idem als 1. Doorontwikkeling bedrijven in combinatie met andere functies

	projectgebieden (glas of LOG) of op/nabij werklocaties		eden.	aansluitend aan kernen en stedelijk gebied in NM-Limburg.	
Zoekgebieden windturbines	Tenminste 60 MW. 15-35 nieuwe windturbines van 3MW. Realisatiestrategie. Clusters tot 6 turbines in Peel-ontginningen NM-Limburg, bij bestaande opstellingen langs de grens, bijwerklocaties, projectgebieden glas en LOG's. Elders clusters van minimaal 3. Kleinere opstelling alleen tijdelijk. Vrijwaren van Nationaal landschap, Maasdal, natura2000 en stiltegebieden.	Taakstelling 30 MW, clusters van minimaal drie turbines. Geen actief beleid. Geen zoekgebieden.	Taakstelling 90-120 MW, invalshoek landschap: Focus bij zoeken: Geen plaatsing in kwetsbare landschappen en natuurgebieden.	Taakstelling 90-120 MW, invalshoek economie: Focus bij zoeken: Plaatsing op/nabij grotere bedrijventerreinen, LOG's en projectvestigingen glastuinbouw	Taakstelling 90-120 MW, invalshoek mens: Plaatsing in gebieden met weinig woningen, zo ver mogelijk van woonkernen
Zoek- en regiegebieden warmte-koudeopslag	De rol van de provincie nog nader uit te werken. Regierol lijkt voor woongebieden niet nodig. Voor meer intensieve functies in Noord en Midden-Limburg kan regierol bij WKO meerwaarde hebben. Stimuleren heeft vooral meerwaarde als sprake is van een grote aanwezige capaciteit in de ondergrond.	Handhaven huidig beleid.	Als alternatief 0 plus: Afbakenen van zoekgebieden voor WKO (kansrijke ondergrond) Stimuleren WKO. Individuele benadering van initiatieven.	<i>Als alternatief 1, plus:</i> Binnen de zoekgebieden WKO afbakenen van regiegebieden met sterke nadruk op ordening en optimalisatie van WKO-toepassingen.	

Deze koers vormt input voor het voorkeursalternatief.

4.2 Op weg naar een voorkeursalternatief

De focus wordt gelegd op thema's waar sprake is van concrete kaderstelling voor toekomstige MER(beoordelings)plichtige activiteiten/ontwikkelingen. Dit kan gaan om het introduceren van nieuwe kaderstelling in POL2014, maar ook het juist loslaten van tot nu toe vigerende kaderstelling(en).

In het navolgend schema een eerste aanzet.

Beleidsthema	Voorgenomen beleid POL	Vigerend beleid POL
Verstedelijking	Sterke steden, vitaal landelijk gebied. Ladder verstedelijking. Selectieve menging van functies. Paarse contouren verdwijnen. Rode contouren blijven (nu ook bij steden).	Verhouding steden, plattelandskernen en buitengebied vasthouden. SER-ladder. Scheiding van functies. Paarse en rode contouren. Limburgs kwaliteitsmenu (compensatie kwaliteitsverlies door bebouwing buiten contouren)
Wonen	Regionale woonvisies door gemeenten en bestuurlijke afspraken blijven aan de basis liggen. Sterkere sturing vanuit Provincie op transitie van de woningvoorraad. Reguleren van de ontwikkeling door inzet van verordening voor Zuid-Limburg.	Regionale woonvisies door gemeenten en bestuurlijke afspraken inzake regionale programmering gemeenten en provincie.
Werklocaties en kantoren	Kantoorlocaties worden onderdeel van de monitoring en programmering. Afstemming en afspraken worden regionaal bestuurlijk ingekaderd Regisseren door de provincie. Kwaliteitsslag terreinen, uitgaande van een driedeling: terreinen gericht op kennisuitwisseling, terreinen voor logistiek en grootschalige productie en overige terreinen. Benutten kansen voor menging van functies. Op beperkte schaal vergroenen/van kleur vershieten werklocaties.	Geen apart beleid kantoren. Wél onderdeel van beleid werklocaties (beperkt toelaten). Programmering (sub)regionaal vooral op ambtelijk niveau.
Detailhandel	Monitoring en bovenlokale ontwikkelingen worden op regionale schaal bestuurlijke besproken en afgestemd. Regionale visievorming en afspraken. Faciliteren door provincie (in landelijk gebied meer regisserende rol).	Beleid onderdeel van beleid werklocaties (regels voor vestiging in landelijk gebied, in stedelijk gebied oproep tot regionale visievorming, geen sterke provinciale sturing).
Infrastructuur	Ambities aanleg/verbeteren wegen en spoor op hoofdlijnen ongewijzigd, wel meer aandacht voor internationale treinverbindingen. Benuttingsstrategie en logistieke strategie ongewijzigd. OV-visie anders (kernen <1000 via alternatieve vervoersvormen aansluiten op kernnet)	Ambities aanleg/verbeteren wegen en spoor. Benuttingsstrategie en logistieke strategie. OV-visie (alle kernen > 400 zijn aangesloten op busnet)
Goudgroene natuurzone	Ontwikkeling robuust natuur- en waternetwerk. Instandhouden <u>natuurdoelen</u> en verbeteren van de randvoorwaarden mbt water en milieu Realisatie van nieuwe natuur Flexibel inspelen op kansen natuurontwikkeling in beheergebied Reguleren en regisseren door provincie. Bescherming via ruimteverordening en	Deel van Ecologische Hoofdstructuur (P1). Beschermen ontwikkelen biodiversiteit, natuur- en watersystemen. Nieuwe natuur en agrarische beheergebieden en SEF-beken samenhangend met: Natura-2000 Natte natuurparels Grens- en Zandmaasprojecten Hamsterreservaatgebieden.

	<p>omgevingverordening (water)</p> <p>Programmatische aanpak stikstof en verordening Natura2000 en veehouderij</p>	<p>Regisseren door provincie.</p> <p>Bestuurlijke afspraken gericht op juiste planologische inbedding in Bestemmingsplannen.</p>
Zilvergroene natuurzone	<p>Ontwikkeling robuust natuur- en waternetwerk. Instandhouden <u>natuur</u> en verbeteren van de randvoorwaarden mbt water en milieu.</p> <p>Flexibel inspelen op kansen natuurontwikkeling.</p> <p>Reguleren en regisseren door provincie.</p> <p>Bescherming via ruimteverordening en omgevingsverordening (water)</p>	<p>Deel van Ecologische Hoofdstructuur (P1) Overige natuurgebieden, en de ermee samenhangende vóór 2013 gerealiseerde nieuwe natuur, SEF-beken en agrarische beheergebieden.</p> <p>Regisseren door provincie.</p> <p>Bestuurlijke afspraken gericht op juiste planologische inbedding in Bestemmingsplannen.</p>
Bronsgroene landschapszone	<p>Behoud en versterken van de kenmerkende kwaliteiten en afwisseling van het landschap in combinatie met ruimte bieden aan ontwikkelingen die daarin bij (in-)passen, met name grondgebonden landbouw, recreatie en toerisme.</p> <p>Zorgen voor en rekening houden met het toekomstige beekpeil en hydrologische systeemvoorwaarden (klimaatadaptaties).</p> <p>Ontwikkelingen gepaard met kwaliteit (vinken/vonken en PAS) ter plaatse en voor de omgeving</p> <p>Reguleren, regisseren en stimuleren</p> <p>Omgevingsverordening watersysteem</p> <p>Inzet regelingen groen-blauwe diensten en GLB in deze zones.</p> <p>Inzet mensgericht groen in deze zone: nabij steden en kernen</p>	<p>* Provinciale Ontwikkelingszone Groen (P2) (behoud en ontwikkeling natuur en landschap, aanwezige grondgebonden landbouw en toeristische bedrijven kunnen doorontwikkelen in combinatie met goede inpassing en toepassing van Limburgs kwaliteitsmenu)</p> <p>* Ruimte veerkrachtige watersystemen (P3). (Ontwikkeling landbouw e.d. mogelijk mits ruimte voor watersystemen en opvang hoogwaterafvoeren inpassing en LKM)</p> <p>* Vervallen onderdelen EHS (P1) gelegen binnen beekdalen of robuuste verbindingen.</p> <p>Reguleren, regisseren en stimuleren</p> <p>Omgevingsverordening watersysteem</p> <p>Natuurcompensatie bij voorkeur binnen POG (P2).</p>
Landbouwgebied	<p>Land en tuinbouw ontwikkelt zich verder als innovatieve sector, die duurzaam produceert en midden in de samenleving staat. Ieder bedrijf een lust voor zijn omgeving.</p> <p>Ontwikkelingen gepaard met kwaliteit (vinken/vonken en PAS) ter plaatse en voor de omgeving</p> <p>POL geeft geen verdere zonering landbouw aan.</p> <p>Ruimte voor nieuwvestiging gebouwgebonden landbouw en ontwikkeling agglomeratielandbouw in (reeds bestemde) projectvestigingen glas, landbouwontwikkelingsgebieden en op/bij werklocaties.</p> <p>Spelregels/criteria voor doorontwikkeling (bv referentiematen in combinatie met verevening)</p> <p>Faciliteren</p> <p>Kennis van en omgaan met ruimtelijke kwaliteit</p> <p>Reguleren, regisseren en stimuleren.</p> <p>Programmatische aanpak stikstof en verordening</p>	<p>* Vitaal landelijk gebied (P4). (geen nieuwvestiging van niet-grondgebonden landbouw, deel verwevingsgebied intensieve veehouderij).</p> <p>* Ontwikkelingsruimte landbouw en toerisme (P5a) (geen nieuwvestiging van niet-grondgebonden landbouw, deel verwevingsgebied intensieve veehouderij)</p> <p>* Dynamisch landbouwgebied (P5b) (omvat concentratiegebieden en projectvestigingen glastuinbouw, én zoekgebieden voor landbouwontwikkelingsgebieden intensieve veehouderij)</p> <p>Regulerend, regisserend, stimulerend</p> <p>Zonering intensieve veehouderij is verbindend.</p> <p>Limburgs kwaliteitsmenu</p>

	Natura2000 en veehouderij. Regie op insteek "niet vinken maar vonken", én programmering vestigingsgebieden landbouw Lokale kwaliteiten van provinciaal belang	
Nationaal Landschap	Geen aparte bufferzones binnen het Nationaal Landschap. Begrenzing aanpassen? (alleen ten zuiden Sittard, zonder grensmaas?) Regisserend op ontwikkeling landbouw, toerisme, wonen en werken, bereikbaarheid	* bufferzones (nee, tenzij bebouwing) * Nationaal landschap (ja, mits kernkwaliteiten geborgd) Geen ruimte voor niet-grondgebonden landbouw en/of grootschalige vormen van toerisme. Geen uitbreiding buiten de rode contouren. Regie: Bestuursafspraken met gemeenten.
Maasvallei	Rivierverruiming waar het kan dijken waar het moet. Koppeling hoogwateropgave met ruimtelijke ontwikkelingen (kwaliteit en economische ontwikkeling). Reguleren/regisseren provincie op ruimtelijke ontwikkelingen in en nabij winterbed Maas (reserveringsgebieden) in samenhang met langetermijn opgave veiligheid	Rivier op langere termijn zo veerkrachtig maken dat deze in staat het water op te vangen en af te voeren Regisserend, stimulerend. Uitvoering maatregelen gericht op bescherming bebouwde gebieden binnen het winterbed (risico achter de kader 1:250). Uitvoering projecten Grensmaas, Zandmaas.
Regionale watersystemen(beken)	Kaderrichtlijnwater beken (SEF, AEF) Regulerend, regisserend Omgevingsverordening Limburg Opvolger waterprogramma 2015-2021	Kaderrichtlijnwater beken (SEF, AEF) Regulerend, regisserend Omgevingsverordening Limburg Waterprogramma 2009-2015
Windturbines	Actief beleid. Regisserend, stimulerend. Tenminste 60 MW: 15-35 nieuwe windturbines van 3MW. Realisatiestrategie. Vastleggen uitsluitingsgebieden: Nationaal landschap, Maasdal, Natura2000 en stiltegebieden en gebieden met wettelijke beperkingen. Daarbuiten ruimte bieden met actieve uitnodigingsstrategie, met voorkeur voor bepaalde vestigingsgebieden en clusteromvang: Clusters tot 6 turbines in Peel-ontginningen NM-Limburg, bij bestaande opstellingen langs de grens, bijwerklocaties, project-gebieden glas en LOG's. Elders clusters van minimaal 3. Kleinere opstelling alleen tijdelijk. Proactief inpassingsplannen maken als in 2016 onvoldoende initiatieven op gang zijn	Geen actief beleid. Bevorderen tenminste 30 MW vóór 2010.
Regionale motorsportcentra	Regisserend, stimulerend Zoekgebieden vastleggen in POL	Geen beleid Faciliterend op verzoek (per regio 1 regionaal centrum)

Ondergrond	Beleid op gebied van: Aardkunde Archeologie Bodembescherming (en –sanering) Erosie Energie Grondstoffen/ontgroning Grondwater Opslag	Beleid op gebied van: Aardkunde Archeologie Bodembescherming (en –sanering) Erosie Energie Grondstoffen/ontgroning Grondwater Opslag
------------	--	--